

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/24/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200236
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200236.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., zastúpeného opatrovníčkou L. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21Sd/28/2016-33 zo dňa 24. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 21Sd/28/2016-33 zo dňa 24. apríla 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo 16. marca 2016, ktorým podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku. Rozhodla tak s odkazom na odborný posudok o invalidite z 28.02.2014 s tým, že skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dôchodku zostali nezmenené.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku s poukazom na relevantnú právnu úpravu uviedol, že z predloženého spisového materiálu zistil, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Senica z 22.02.2014, ako aj 03.06.2016 navrhovateľ je invalidný z mladosti podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení na účely § 33 ods. 2 tohto zákona v znení zákona č. 235/1992 Zb., čo potvrdil aj posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 30.08.2016. V posudku bolo konštatované, že invalidita vznikla pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, preto nemohol byť vôbec zamestnaný. Ani prípadná vyššia miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť by nemala vplyv na sumu invalidného dôchodku. V konaní neboli preukázané žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zvýšenie sumy jeho invalidného dôchodku priznaného podľa právnych predpisov účinných pred 01.01.2004. Medzi závermi posudkových lekárov neboli zistené žiadne rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudkoví lekári reagovali aj na námietky uvádzané opatrovníčkou.

Súd prvého stupňa po zhodnotení všetkých skutočností a relevantných zákonných ustanovení preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 2501 ods.2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom jeho opatrovateľky odvolanie, pretože jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil oproti stavu, keď mu bol priznaný invalidný dôchodok z mladosti v 18. roku života. Absolvoval ďalšiu, poslednú operáciu oka, po ktorej už bude nasledovať iba slepota. Suma invalidného dôchodku nepostačuje na zvýšené náklady v súvislosti s hospitalizáciou a doplatkami za lieky. Suma dnešných invalidných dôchodkov z mladosti je oveľa vyššia, preto žiada zvýšenie jeho invalidného dôchodku.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili ich záver. Námietky o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne, pretože dospel k záveru o jeho vecnej správnosti a zákonnosti. Odvolací súd preto primárne preskúmal jeho rozhodnutie v medziach podaného odvolania, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, občan je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

Podľa § 33 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, občan má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stal invalidným pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, nemohol byť preto zamestnaný vôbec alebo po dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok a dosiahol vek 18 rokov.

Podľa § 263a ods. 5 zákona, ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Odvolací súd teda posudzoval zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla o zamietnutí žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľa na základe odborného posudku o invalidite z 28.02.2014

je naďalej invalidný podľa § 29 ods. 2 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, ako aj podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% s dátumom vzniku od narodenia.

V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku od 18. roku života, pretože je od narodenia invalidný v zmysle § 29 ods. 2 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie. Po podaní žiadosti o zvýšenie sumy invalidného dôchodku bol jeho zdravotný stav posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia aj podľa zákona o sociálnom poistení so záverom, že je invalidný, pretože jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 80% (za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. V, pol. 6 písm. b) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení - stredná mentálna retardácia). Je teda nesporné, že navrhovateľ je plne invalidný bez ohľadu na prípadné ďalšie zhoršovanie jeho zdravotného stavu, teda ani prípadné určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť by nemalo vplyv na výšku invalidného dôchodku.

Z odborného posudku o invalidite z 28.02.2014 je však zrejmé, že navrhovateľ má nárok na invalidný dôchodok ako podľa zákona účinného do 31.12.2003, tak podľa zákona účinného od 01.01.2004 (určenie MPSVZČ za rozhodujúce zdravotné postihnutie 80%), pričom v úvode lekárskej správy z 28.02.2014 sa výslovne uvádza, že „predmetom posudzovania je posúdenie invalidity na základe kontrolnej lekárskej prehliadky - na žiadosť občana o prehodnotenie na účely invalidity z mladosti zo dňa 21.01.2014 aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

S odkazom na uvedené odporkyňa mala porovnať výšku invalidného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení s výškou invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných do 31.12.2003 a rozhodnúť o vyplácaní invalidného dôchodku, ktorý je vyšší.

Vo svetle uvedeného preto treba považovať záver krajského súdu o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia odporkyne za predčasný. Odvolací súd preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby krajský súd vo veci doplnil dokazovanie naznačeným smerom a o veci znova rozhodol. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.